

integro, ut advertit Gabr. conf. 54, sub n. 8, vers. 3, l. b. 1, & eo relato, Rota in Marsicen. Jurisdictionis 17 Februarii 1647, §. 1, in fine, coram R. P. D. meo Bichio, quia nimurum ex novo processu sententia fertur, * ut in 1. quo casu non est necessaria revocatione sententiae contraria, Rota decif. 161, n. 2, in fine, part. 1, recent. allegata in d. Marsicen. & in Romana fideicom. de Spiritibus 14 Junii 1645, coram me, §. altera verò nullitas; Sed eo minus quia sententia criminalis lata pro fisco contra donatorem*, non afficit, nec prejudicat donatarii non citatis, ex plenè adductis in dicta decif. Eminentissimi Ottoboni vers. Nec dum relevat; Et tamen revocata fuit in partibus, in alia sententia data in summario addit. Hospitalis, & Cumuli n. 1.

Et licet dicta prædia data fuerint in dotem inas-
sumata Joan. Donatori ab Angelica ejus uxore, à cuius proprio dominio* non exierunt, ut cavitur in l. in rebus 30. C. de jur. dot. Pinell. in l. 1, n. 14, part. 3. C. de bonis matern. Quia tamen postmodum cum aliis sui viri permittavit, hæc transierunt in Dominum viri*, & permittuta in Dominium uxorius; super quibus proinde competit sibi eadem actiones, quæ competebant super tenutis propriis, ad text. in l. Imperator §. ult. ff. de leg. 2, Bald. in autb. si qua mulier n. 5, C. ad Velleian. De-
cian. conf. 55, n. 76, lib. 3, Mantic. de tacit. & ambig. lib. 25, tit. 3, n. 22, loquens in specie de fundo do-
tali permuto, cum non dotali, & tit. 5, n. ... ultra
alios relatios in decif. 19 Aprilis 1652, coram R. P.
meo Celsi, §. penult.

Major oriebatur difficultas, ex quo concessa fuit libera immisso Cumulo* super his tenutis, quæ concedi non poterat nisi cum clausula, restitu-
tus bonis permutatis, quæ adhuc retinet penes se, per text. in l. Julianus ff. de act. empt. Sed animad-
versum fuit dispositionem prefati textus proce-
dere, sed agitur ex eodem contractu, in quo ali-
quid hinc inde fuit correspeditivè promissum, quo

casu agere non potest ex contractu, * qui eum non implevit, vel ubi quis rescindere velit con-
tractum, ex quo aliquid percepit; hoc enim non licet nisi prius restituantur percepta, ex adduct. in decif. 273, n. 21, coram Sanct. mem. Greg. vel de-
mum ubi possessori competenter super bonis pos-
sessis aliquæ detractiones, quo particulariter casu, non datur actori immisso*, nisi factis hojus-
modi detractionibus, ut pluribus relatis, dictum fuit in Rom. fideic. de Mellinis 5 Decembri 1645, coram me, & in Senogallien. fideic. 7 Junii 1652, coram R. P. D. meo Bichio.

Secùs autem est, ubi actor petit unam rem ex una causa, & possidet aliam ad reum pertinentem ex alia causa. Tunc enim, quia una res non habet connexionem cum alia, nec possessio unius est cor-
relativa ad possessionem alterius, uterque debet experiri jura sua, nec interim datur compensatio* de specie ad speciem, Mantic. de tacit. lib. 10, tit. 10, n. 8, Facili. contr. jur. lib. 11, cap. 7, per tot. Surd. decif. 184, n. 7, vel retentio unius rei pro alia, si possidetur, ex causa diversa, Caval. dec. 539, n. 4, & decif. 543, n. 3. Et hic est casus nostrus, quia Cumulus, & Hospitale petunt immisionem super his tenutis tanquam Donatarii Joan. Patres verò Do-
minicani petunt immisionem super bonis permu-
tatis tanquam hæredes Virginie. Cùm ergo res sint separatae, & actiones* competant ex diversis instrumentis, una non impedit aliam, sed possunt Donatarii Joan. agere, & obtinere contra Dominicanos, etiam si non restituerint, quod eisdem deberent, ut hæredibus Angelicæ, ex adductis cor-
ram S. mem. Greg. dec. 541, n. 1. Exceptio enim

non implementi* non obstat agenti ex diverso 12
contractu. Imò nec agenti ex eodem contractu,
si res, & capitula sint separata, Natt. conf. 133, n. 5,
Adden. ad eundem, littera A. Rota apud Pacific.
de Salvan. interdict. dec. 54, n. 1, ubi Adden. n. 17,
& benè ad propositum Rota decif. 102, sub nu. 4
vers. dicit, p. 1, divers.

Et tamen in sententia Rotali, lata ad favorem Cumuli, & Hospitalis, non fuit denegata immisso Patribus super bonis permutatis: Imò cùm ex-
pressè concessa fuerit, in decisionibus non censem-
tur in sententia reservata, cùm decisions* dicantur pars sententiae, & hæc ab illis interpretatio-
nem recipiat, Scacc. de sent. & re jud. gl. 14, q. 17,
nu. 52, & seqq. & ex relata Rota in Melevitana Antianitatis 20 Novembri 1648, coram R. P. D.
meo Bichio, §. complectitur verò.

Detractiones, quæ iterum opponuntur, responsum fuit non competere, ex quo Virginia non conficit inventarium bonorum paternorum, & plures fecit alienationes*, quibus copulatè 14 concurrentibus intrat præsumptio satisfactionis ex plenè deductis, in Perus. bonorum 30 Maii 1650, coram me; nec suffragatur inventarium confessum à fisco, cùm inventarium unius* non suffragetur 15 alteri, & ex diversa causa succederet, Giurb. ad consuet. Messanen. p. 1, c. 9, gloss. 5, num. 43, Rota in Bonon. fideic. de Navarrin 10 Decembri 1638, coram R. Tarraconen. & in Romana fideicommissi de Capite Ferreto 19 Februarii 1646, coram Eminentiss. D. Card. Corrado: multoque minus ex quo conjectum fuit longè antè donatoris dece-
sum, quo medio tempore potuit donator alia plura acquirere, & omnia cadebant sub donatione etiam futurorum.

Dos autem Angelicæ consistit in stabilibus datis inefimatis*. Ideò contra ea solum competit 16 actio, ex cons. Alex. 38, n. 2, in fin. lib. 2, cum aliis relatis in postrema decif. R. P. D. meo Celsi; residuum verò promissum in pecunia non probatur solutum*, ut debet ad effectum repetendi, 17 Rota dec. 5, n. 12, p. 6, recent. & obstat semper defectus inventarii, propter quem detractiones* 18 fieri non possunt, preferunt super fideicommissio particulari, quod hæres inventarium non conficiens tenet integrum præstare, ut cavitur in l. fin. C. de jur. delib. Peregr. conf. 64, n. 14 & 15, lib. 3, ut latè explicatum fuit, in Bonon. fideic. seu domus 20 Aprilis 1646, coram R. P. D. meo Bi-
chio, §. hoc posito.

Et ita utraque, &c.

DECISIO XCII.

R. P. D. ZARATE.

Romana fideicommissi.

Veneris 24. Aprilis 1654.

S U M M A R I U M.

- 1 Evictio, de quo tenet actio eundem agentem repellit exceptio, & n. 16. & 18.
- 2 Cessionariis actiones cedentis competunt, & n. 13. Hypothecaria, ac personali conveniunt, n. 3.
- 4 Stipulatio quorum interest, in obligatione Camerali est inferta.
- 5 Obligatio ad relevandum tenetur, pro omnibus molestiis.
- 6 Obligatio subsequens non prejudicat praecedentem.

7 Fidei

Ad materiam de Alim. Decis. XCII.

159

- 7 Fideicommissario competit hypothecaria in bonis gravati, ob alienationes ab eo fraudulenter factas.
- 8 Accollans efficit debitor principalis.
- 9 Debitor, & creditor sui ipsius quis esse non potest.
- 10 Anterioritati renunciat, qui solvendi onus erga alios suscipit.
- 11 Reservatio nullum jus tribuit de novo.
- 12 Hæres etiam cum inventario, non potest exciperre de ejus credito anteriori, nisi reddità ratione inventarii. De bonis consumptis non tenetur, num. 15. & 17.
- 14 Funeris impenie habent prælationem.

Substantibus licet fundamentis decisionis coram me emanatae 24 Novembri 1653, tamen ex no-
viter deductis Domini recesserunt à decisio; Et enim in causa resolutum fuerat, concedendam esse immisionem in horris controversi seminario Af-
covæ, uti vocato ad fideicommissum Bartholomæi Papii, inter cujas bona remanserunt; & in hac parte confirmandam esse decisionem editam coram E. Ottobono 3 Martii 1651, sed reformandam in causa in qua damnatum fuerat seminariu ad restitutionem scutorum 1716. Equiti Panthe-
rae, & Lavinie Mainardæ possessoribus facien-
dam, ex eo quod annuum legatum uxori à fidei-
committente reliquit solvi deberet ex fructibus bonorum fideicommissi: Fructus autem, & in-
terusuria dotis satisfacta censeretur ex fructibus bonorum ab uxore perceptis, ut comprobatur in d. decif. 24 Novembri 1653.

Verum hodie ex instrumento transactionis de-
nuò producتو, ab hac resolutione recessum fuit. Siquidem in eo legitur conventionem fuisse cele-
bratam inter idem seminariu ac Fratres Dis-
calceatos S. Augustini, urbis, hæredes institutis à Franciso ultimo hærede gravato, per quam plu-
rium bonorum liberorum ad eundem Franciscum spectantium in seminarii posse, fuit facta dimissio,
cum istius reprobatione, & obligatione reddendi immunes ipsosmet Fratres & Monasterium, super reliquis bonis ad dictum Franciscum spectantibus,
& consequenter pro summa rescienda ipsis bono-
rum possessoribus, etiam obligatum. Unde cùm ii-
dem bonorum possessores agere possint pro recu-
peratione summae sibi debitæ, contra Fratres Dis-
calceatos qui è converso pro observantia evictio-
nis promissæ contra seminariu judicium institue-
re* valent; utique possessores, & conjuges tan-
quam cessionarii Patrum seminariu repellere
possunt exceptione, vindicantem, ff. de evict. se-
cundum tradita per Castr. conf. 352, §. fin. lib. 1, &
pluribus relatis Barbos. axiom. 85, n. 2, & 3, Rot.
coram Merlino dec. 543, n. 5, nec non ex juribus sibi
competentibus bona, de quibus agitur, pro eadem

- 2 liberatione obligata retinere, cùm* cessionariis ac-
tiones cedentis competent ad text. in l. nomen. que
res pign. cum aliis adductis per Surd. conf. 4, n. 23,
Rot. post Modernum Forolivien. de pign. dec. 30,
& dec. 50, utroque n. 10, & in Romana Salviani 18.
Junii 1647, coram bona me. Arguelles in fine: Nam
seminariu quamvis heres Francisci non fuerit,
sed cessionarius vigore approbationis, seu promis-
sionis, proinde ac si hæreditario jure successisset,
juxta text. in l. ff. Dominus 21, l. Paulus 12, ff. qui-
bus modis pign. vel hypot. solvitur l. creditor 12, §. si
tecum ff. que potior, cum similibus Larrea dec. 20,
n. 5, & plures relatis per Moder. Hispan. in Laby-
rinth. credit. d. p. 3, cap. 13, §. unico per tot.
- 3 ne dum actione hypothecaria*, sed personali in
subsidiu conveniunt ratione circuitus vitandi
juxta text. in l. ff. Dominus 21, l. Paulus 12, ff. qui-
bus modis pign. vel hypot. solvitur l. creditor 12, §. si
tecum ff. que potior, cum similibus Larrea dec. 20,
n. 5, & plures relatis per Moder. Hispan. in Laby-
rinth. credit. d. p. 3, cap. 13, §. unico per tot.

Nec

Nec officit, quod seminarium renunciasset in transactione, jura super suis creditis contra Francisci hæreditatem; siquidem de creditis non docetur nisi per confessionem contrahentium, quæ alii nocere non debet, iuxta superioris allegata: & ideo reservatio * nihil potest operari, cum nullum jus tribuat de novo, ut per text. in l. & si quis 14. §. plerique 8. ff. de relig. & sump. funer. l. minor 39. §. 1. & ibi gloss. ff. de evict. cum similibus Bald. in Auth. interdicimus C. de Sacros. Eccles. Pereg. confil. 36. n. 9. & conf. 85. n. 10. Vinc. de Franch. dec. 437. in fine, Moder. Hispan. in Labyrint. credit. p. 2. c. 6. n. 64. Rot. in Romana Cambii 28 Junii 1649. §. nec subfiliat coram bon. mem. Arguelles.

Præterea quia sicut hæredes Francisci non possent excipere de credito anteriori * nec evitare molestias, etiam si fecissent inventarium, nisi redditia ratione bonorum hæreditariorum, juxta text. in l. fin. §. in comput. C. de jure deliberat. Berou. q. 55. n. 4. Rot. dec. 39. n. 9. q. 6. p. 6. recent. Ita nec seminarium quod vigore cessionis * sibi factæ de omnibus bonis hæreditaris dicti Pupii successit in locum dd. PP. cum expressa obligatione, eos liberandi ab omnibus molestiis, l. 2. C. de hæred. vel act. vend. & ibi Bald. n. 13. Mangil. de evict. q. 51. num. 16. Franch. decif. 273. num. 5.

Unde replicatio non relevat, scilicet quod ad hoc ut seminarium teneatur de evictione saltem constare debeat, quod molestiae possint inferri, & bona ab ipsis Augustinianis PP. avocari, que cum 14. oboeta sint ex funeris * impensa, ac alii expensis necessariis juxta text. in l. impensa ff. de Relig. & sump. funer. Modern. Forolivien. de pign. lib. 3. q. 22. n. 4. & lib. 4. q. 17. n. 24. videtur cessare causa molestiarum. Nam fuit responsum non satis constare, quod bona in posse Patrum cum relicta fuerint absumpta, & licet Patres transigentes hæredes Francisci quasdam pecunias receperisse dicantur, atque mobilia, de quibus rationem reddant, affirmantes mobilia cessisse in dissolutione æris alieni Francisci & de pecuniis, & fructibus non teneantur tanquam * bona fide consumptis, per Rot. decif. 159. n. 8. p. 5. rec. Tamen nec sufficienter hæc visa fuerunt justificari; ultra quod etiam molioramentorum, quæ Francise fecerat, legitur facta promissio, de quibus nulla redditur ratio; 16. quamobrem cum dictis Patribus * possint inferri molestiae; evictio proinde earum occasione promissa seminarium excludit ab asecuracione bonorum penes conjuges existentium, vigore d. l. vindicantem, quinimò, dum Patres Inventarium non exhibent de bonis, seu hæreditate Francisci confeatum *, nulla eis excusat suffragatur, cum teneantur reddere rationem de neglectis, & consumptis, ut tradit Grat. disceptat. for. c. 981. n. 27. & seqq. Rot. in Bonon. fideic. de Rubeis 21 Martii 1648. coram R. P. D. meo Decano, §. quinimò.

Præterquam ex tenore transactionis, constat plura bona hæreditaria devenisse in potestatem seminarii, ut in summ. conjugum n. 40. & colligitur ex confessione seminarii negantis se teneri ad reddendum rationem fructuum bona fide consumptorum, ad quam nullatenus cogi possent, nisi hæreditaria forent Francisci. Quare, cum plura bona * ad seminarium devenerint evictionis onere affecta non poterit evitare exceptionem, l. vindicantem ff. de evict.

Atque ita &c.

DECISIO XCIII.

R. P. D. ZARATE.

Anconitana Pecuniariæ.

Veneris 15. Maii 1654.

SUMMARIUM.

- 1 Minores ne dicantur indefensi, sufficit quod eorum procurator citetur. Curatorem non habentes obligantur, n. 3. Ex juramento obligantur, n. 4.
- 2 Pater in bonis filiorum maiorem auctoritatem habet, quam tutor in bonis pupilli.
- 3 Solemnitates ex constitutione Marchiæ in contrâlibus minorum requisita.
- 4 Cautela abundans non nocet.
- 5 Minoris obligatio pro patre liberando ab imminenti carcere sustinetur.
- 6 Fili etiam minoris obligati sunt pro redimendo patre à carceribus læsi non dicuntur ex obligatione pro eximendo patre à carceribus, n. 10.
- 7 Resstituto in integrum non competit minori obligatio pro patre excarcerando. Non datur filii adversus patrem, n. 13. Declara ut n. 14.
- 8 Læsus non dicitur, qui se obligat ex causa necessaria.
- 9 Læsio enormissima requiritur, ut minor obligatus pro patre restituatur.
- 10 Læsio non impedit executionem obligationis Cameralis.
- 11 Metus in contractu inito inter patrem. & filium facile praesumitur. Solus non est sufficiens ad rescindendam obligationem, n. 17. Ex præsentia judicis excluditur, n. 18.

Mandatum ab A. C. contra Thomam, & Angelum de Pironis, relaxatum, non esse exequendum Domini 31 Martii 1653. coram me responderunt; tam ex capite nullitatis, quam iustitia, quibus modo ex noviter deductis in facto sublati à decisio recesserunt.

Nullitas quidem jam deducta ex eo, quod mandatum relaxatum fuerit contra prædictos Thomam, & Angelum minorum, absentes à loco judiciorum, & speciali Curatore carentes, tollitur ex eo quia iustificatur, Procuratorem à Hieronymo eorum Patre constitutum, in toto judicio citatum fuisse, cumque * semper comparuisse, defensiones eis competentes, tam in Tribunal A. C. quam in signatura iustitia deduxisse, ut proinde indefensi dici non possint, Rota coram Verall. dec. 43. n. 12, & post Zacc. de obliqu. Camer. dec. 198. n. 7. Et certi juris est à Patre etiam in bonis adventitiis filiorum, in quibus solum usumfructum habet, Procuratorem ante item contestatam constitui posse, cum major in eo *, quam in Tutoribus, & Curatoribus vigeat auctoritas, ut probat additio ad gloss. in l. 1. verb. Procuratorem vers. tamen diccas, & ibi Bart. & Bald. & communiter Doctores, C. de bon. matern. Jas. in l. quod quis sub n. 1, vers. 7. C. de Procur. Mandell. Alba conf. 286. n. 3, Cevall. comm. contra comm. q. 330. sub n. 1. Golin. de procur. p. 3, cap. 2, n. 24.

Injustitia vero, quæ in medium afferebatur ex eo, quod Curator, qui pro istis fratribus minoribus in hoc contractu intervenit, pupillorum rem salvam reddere non satisdederit, pariter cessat, quia de jure minor. Curatorem * non habens, recte obligatur, lib. 3. C. de integr. l. 1. C. de fil. fam. min. Domell. in l. impuberis 101. ff. de verb. obl. ubi Osvald. litt. Q.

Ad materiam de Alim. Decis. XCIII.

161

- 1 Hering. de fidejuss. cap. 17. num. 86. Marc. Lycklama memor. lib. 7. Egloga 15. Rota coram Buratto dec. 27. n. 1. qui in recent. est dec. 500. n. 1. part. 2. & dec. 267. n. 2. part. 3. Et sine dubio stante dd. minorum * juramento, Auth. Sacra menta puberum. Ubi id omnes notant, C. si adversus vend. Hering. de fidejuss. ubi suprà nu. 103. Surd. n. 3. in princip. Gratian. disceptat. forens. cap. 233. n. 8. Rota coram Buratt. dicta decif. 27. n. 1. & apud Sanct. mem. Gregor. XV. dec. 406. n. 1. cum seqq. & constitutio Marchiæ dumtaxat exposcit judicis decre- tum *, duorum proximorum consensum, & insinuationem, Rota dec. 294. n. 12. & seqq. part. 6. recent. quæ omnia intervenient. Atque in statuto Anconitano, solummodo sanctur, quod minor non habens Curatorem generalem, possit contra-herere, & se obligare cum auctoritate, & decreto judicis, & cum voluntate, præsentia, & consensu duorum consanguineorum, vel affinium proximorum majorum 25. annis; Unde vel adfuit iste Curator legitimus, & cum fuerit illius consensus adhibitus, est satisfactum statuto: Si vero non erat legitimus, perinde est ac si non interveniens, nec Curator suffit, & proinde intrat altera statuti pars, quod adhibeantur duo proximiores, & fuerint adhibiti, ut in terminio Rota coram Merlino dec. 353. n. 21. & seqq. Cæterum cum solemnitas deputationis hujus Curatoris servata fuerit ad majorem cautelam cum clausula, quatenus opus sit, & cum protestatione, quod utile per inutile non vietetur, intrat vulgaris regula, quod abundans cautela * nullitatem non inducit, l. te- plamentum, C. de testam. l. solent. ff. de regul. jur. Rota decif. 319. n. 9. p. 1. decif. 748. n. 6. p. 3. recent. & coram Merlino decif. 6. n. 14.
- 2 De validitate autem obligationis dd. minorum dubitari non potest, cum ad evitandas execu- tiones, & subhastationes, & ad liberandum Hieronymum Patrem ab imminenti carcerum periculo, emanaverit text. in l. si ex alio C. quod cum eo l. 1. Cod. de fil. fam. mm. leg. si dubitet, §. filius familias, ff. de fidejuss. Paschal. de virib. patr. potestat. p. 1. c. 6. n. 123. Hering. de fidejuss. c. 7. n. 337. Thefaur. jun. quæst. forens. c. 4. qu. 60. n. 3. & fuit dictum in decif. qua revideatur §. Injustitia. Et filii pro patre obnoxii erant hujusmodi obligationi *, alias si eam præstare renuerint, paterna successione, jure merito privari potuerint, & causas versi. si unum, Aut. & cum de appell. cognosc. Auth. si captivi C. de Episcop. & Cleric. Modern. Urbinaten. de fra- tribus p. 1. c. 30. n. 2. & in alia decisione d. §. in-justitia vers. Imò; Et quamvis præcitorum text. dis- positio loquatur de existente apud hostes; attamen secundum DD. omnes extenditur etiam ad eos in carceribus ex causa civili, seu criminali detentos, ut ibi Bald. Modern. Forolivien. de legitima lib. 4. tit. 1. q. 15. n. 2. & seqq. Gizzarell. dec. 4. n. 10. 12. & 13. Rota decif. 63. n. 4. 5. & 15. p. 2. divers.
- 3 Nec contra hanc obligationem fructuosum erit restitutio beneficium *, quia illud prædictis mi- noribus pro impedienda patris carceratione obli- gatis non competit, Paschal. de virib. patr. potestat. p. 3. c. 5. n. 20. & 21. Grat. discept. forens. c. 95. 2. n. 12. Rota coram sanct. mem. Greg. XV. decif. 120. n. 9. & penes Buratt. dec. 75. n. 23. & dicitur in 1. decif. d. §. Injustitia, vers. nec filii potissimum interveniente juramento d. Aut. Sacramento puberum C. si ad- versus vend. & ibi gloss. Cyn. n. 14. Odoff. n. 22. Rota coram Buratt. decif. 75. n. 5. & in alia decif. d. §. Injustitia vers. maxime.
- 4 Minusque inniti possunt beneficio læsionis, quæ in præsenti deficit: Tum quia obligatio in pro- Decisiones ad Tract. de Alim.

03

Hodiern.